

SAKSFRAMLEGG

Til:
Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Møtedato:
01.02.2024

Sak:

Evaluering av JUR-3005 Obligatorisk utplassering i praksis høsten 2023

Innstilling til vedtak:

1. Studieutvalget tar evalueringen til orientering med eventuelle innspill som fremkommer i møtet.
2. Evalueringsfunnene følges nærmere opp i fakultetets ordinære evaluerings- og kvalitetsarbeid.

Bakgrunn

Fakultetet evaluerer praksisordningen som inngår i 4. avdeling på Masterprogrammet i rettsvitenskap hvert år i henhold til krav gitt i UiTs kvalitetssystem og fakultetets rutinebeskrivelse for dette. Evalueringen består av tre deler; studentenes evaluering, praksisstedenes evaluering og kontaktlærernes evaluering. I tillegg leverer studentene en kortfattet evaluering av selve praksisstedet til fakultetet.

Siden 2020 er praksisordningen gjennomført på en litt annen måte enn tidligere år. Læringspotensialet utnyttes i større grad, særlig med tanke på ferdigheter som kommunikasjon og samarbeid. Det legges også mer vekt på de opplevelsene og erfaringene studentene gjør i praksisperioden, samt deres refleksjoner før, under og etterpå. I 2023 var studentene på 4. avdeling i praksis fra 30. oktober til 24. november.

Evalueringsspørsmålene er utviklet i samarbeid mellom prodekan for utdanning, avdelingsleder for 4. avdeling og studieadministrasjonen. Spørsmålene tar for seg områder som er av betydning for studentenes læringsutbytte, den administrative- og faglige tilretteleggingen av praksis, samt samarbeidet mellom studentene, fakultetet og praksisstedene.

Evalueringsspørsmålene ble sendt ut elektronisk som nettskjema fra fakultetets studieadministrasjon til praksisstedene, studentene og kontaktlærerne. Det ble imidlertid sendt ut noen dager etter at praksisen og praksisseminarene var gjennomført, og det er usikkert hvorvidt dette hadde betydning for hvor mange som faktisk svarte på evalueringsskjemaene.

Studentene og kontaktlærerne fikk svare anonymt, mens praksisstedene ble bedt om å oppgi praksissted samt navn på kontaktperson. Dette for at fakultetet skal ha mulighet til å følge opp tilbakemeldingene overfor praksisstedene dersom det er behov for dette. Studentene hadde også mulighet til å besvare et ikke-anonymt evalueringsskjema.

Nettskjema er utformet slik at deltakerne gir en score fra 1-6 på hvert av spørsmålene, hvor 6 er høyest score. I tillegg er det til flere av spørsmålene mulig å gi utdypende fritekstsvar. Evalueringsspørsmålene og svarene fra hver av de tre deltakergruppene er lagt ved i sin helhet, se vedlegg 1-4 (vedleggene er unntatt offentlighet).

Evalueringssvarene er gjennomgått av studieadministrasjonen sammen med avdelingsleder for 4. avdeling og prodekan for utdanning. Studieutvalget gis i denne saken en oversikt over hovedfunnene, samt forslag til videre oppfølging av disse.

Hovedfunn

Høsten 2023 var det til sammen 142 studenter som gjennomførte praksis. Av disse 142 var det 15 som fikk godkjent Jusshjelpa som praksissted, og dermed gjennomførte praksis der.

I evalueringen har vi mottatt svar fra 50 praksisveiledere av totalt 96 mulige fordelt på 81 praksissteder. Flere av praksisstedene har hatt mer enn én student. Av de 142 studentene som gjennomførte praksis har 32 studenter besvart det anonyme evalueringsskjemaet og 9 studenter det ikke-anonyme evalueringsskjemaet. Vi har mottatt svar fra 10 av 16 kontaktlærere.

Fakultetet skulle gjerne sett at svarandelen fra studentene var høyere, men samlet sett gir svarene likevel grunnlag for å evaluere høstens praksis. Særlig fritekstsvarene gir et godt bilde av hva studentene er fornøyde med, og hva de er mindre fornøyde med. I dialogmøte med 4. avdeling i desember ble det også tatt opp hva som var bra og mindre bra med praksisordningen. Tilbakemeldingene i møtet samsvarer langt på vei med evalueringssvarene i nettskjema.

Praksisordningen i seg selv

I all hovedsak er alle deltakergrupper fornøyde med praksisordningen, og det er kommet inn flere positive og konstruktive tilbakemeldinger både når det gjelder studentenes læringsutbytte, den administrative- og faglige tilretteleggingen av praksisperioden, samt samarbeidet mellom studentene, fakultetet og praksisstedene.

Informasjon og informasjonsmateriell

Det er en omfattende mengde informasjon som skal gis til studentene, praksisstedene og kontaktlærerne. Informasjonen gis også i flere omganger, i flere kanaler og til rett tid. Dette er utfordrende å gjøre på en så hensiktsmessig måte som mulig, og er derfor noe fakultetet hele tiden forsøker å videreutvikle og forbedre.

De senere årene er det lagt ned mye arbeid i å sikre at informasjon om praksisordningen legges ut så tidlig som mulig, og at den er forståelig. Dette ser vi tydelig resultatene av i evalueringssvarene fakultetet mottok for praksisperioden 2021, 2022 og nå for 2023. Majoriteten av resultatene er positive, og både studentene og praksisstedene virker fornøyd med informasjonen gitt fra fakultetet.

Det er likevel punkter som bør forbedres. Disse redegjøres nærmere for nedenfor.

Praksisforberedende undervisning

Den praksisforberedende undervisningen ble i 2023 gjennomført som fysisk forelesning. Tilbakemeldingene fra studentene er her noe varierende. Noen mener at undervisningen var grei og at det var fint med en introduksjon av de ulike problemstillingene. Andre mener at de fikk lite ut av det og at det med fordel kunne vært gjennomført digitalt. Flere syntes det ble en del opprømsing av praksisreglementet, og at det var unødvendig da de selv heller kunne lese dette. Det var også kommentarer til at oppropet tok for mye tid.

Drøfting av rettsosilogiske/rettspolitisk, etiske og metodiske problemstillinger

En god del av tilbakemeldingene tilsier at studentene har hatt godt læringsutbytte av dette. Drøfting av problemstillingene fikk flere til å reflektere mer, og gjorde det enklere å identifisere problemstillinger i arbeidslivet.

Mappevurdering

Vurderingsformen har stort sett fått gode tilbakemeldinger. Enkelte studenter nevner at det burde være noe større frihet til hvilke(n) problemstilling en skriver om, og at ikke alle de tre problemstillingene nødvendigvis er like relevante. Det kommenteres dessuten at det er vanskelig å skrive om tre problemstillinger og samtidig holde seg innenfor sidebegrensningen.

Praksisseminaret

Studentene gir gode tilbakemeldinger til gjennomføringen av praksisseminaret, og flere synes det var spennende å høre om andre studenters erfaringer. Det er kommet noen tilbakemeldinger om at praksisseminaret varer litt for lenge og at enkelte mister konsentrasjon og fokus før seminaret er ferdig. Det ble også i dialogmøtet spurt om hvorfor det var to grupper med kun fem studenter når de resterende hadde 9-10 studenter, da dette førte til at det var stor forskjell mellom gruppene angående hvor lenge seminaret varte.

Noen få studenter har gitt tilbakemelding om at seminaret burde vært gjennomført digitalt.

Faglig oppfølging

Tilbakemeldingene tilsier at studentene er fornøyde med den faglige oppfølgingen de har fått i praksisperioden – både fra praksisveileder og kontaktlærer. Ut ifra enkelte tilbakemeldinger kan det imidlertid virke som det ikke er helt klart hvor mye kontakt det skal være mellom kontaktlærer og student under praksisoppholdet.

Økonomi

I 2022 ble bostøtten økt etter tilbakemeldinger fra studentene, og de virker fornøyd med bostøtten de får. Det er kommet noen kommentarer om at det tar for lang tid før de får utbetalt bostøtten etter endt praksisperiode.

Drøftelse av mulig tema for masteroppgaver

Det fremkommer av praksisavtalen mellom student, praksissted og fakultetet at det er ønskelig at praksisstedet og studenten drøfter potensielle tema for masteroppgave som kan være av interesse for praksisstedet. Som de to foregående årene, viser tilbakemeldingene at dette heller ikke i år ble gjort i særlig stor grad. Vi registrerer imidlertid en økende trend, og flere har snakket om mastertema mer overordnet med sitt praksissted.

Vurdering og forslag til videre oppfølging

Årets praksisperiode ble i hovedsak gjennomført på en god måte uten store utfordringer. Det var 129 studenter som valgte praksisplass, og det ble innhentet 202 praksisplasser. Alle studentene hadde med andre ord mange plasser å velge mellom.

I all hovedsak svarer alle deltakergruppene at de er svært fornøyde med praksisordningen, og det gis også i år mange gode tilbakemeldinger. Evalueringssvarene viser at ordningen oppfyller læringsmålene. Det har ikke fremkommet informasjon som krever at det gjøres vesentlige endringer av praksisordningen. Det skal likevel arbeides videre med å forbedre noen områder som omtales i det følgende.

Tidspunkt for valg av praksissted

Tidligere år har praksisvalget vært gjennomført i slutten av september. På bakgrunn av tilbakemeldinger fra studentene tidligere år, ble praksisvalget flyttet frem og gjennomført 18. og 19. september høsten 2023. I dialogmøte med 4. avdeling i desember, kom det frem at studentene fortsatt synes dette var i seneste laget med tanke på planlegging av bosted etc. Årsaken til at praksisvalget ikke ble gjennomført tidligere, er at semesterregistreringsfristen er 1. september, og fakultetet følgelig ikke vet hvilke studenter som skal gjennomføre JUR-3005 Obligatorisk utplassering i praksis før utløp av denne fristen. I tillegg er søknadsfristen for særplass 1. september, og fakultetet må ha tid til å behandle alle søknadene før praksisvalget kan gjennomføres. Hvor lang tid det trengs for å behandle søknadene kommer naturligvis an på hvor mange som søker. I år var det 15 søknader som måtte behandles, og det ble derfor vanskelig å gjennomføre praksisvalget tidligere. I tillegg må det settes av to hele dager til gjennomføring av praksisvalget, og 18. og 19. september var de første dagene etter 4. og 5. september der studentene ikke hadde undervisning. Dersom det er mulig å fremskynde praksisvalget enda litt til med hensyn til antall søknader og timeplanen, kan dette vurderes.

Informasjon og informasjonsmateriell

Informasjonsmateriellet som sendes ut ble først gjennomgått i 2021 og deretter i 2022. I ettertid av gjennomgangen har det kommet gode tilbakemeldinger på informasjonen som er gitt. Tilbakemeldingene på dette området tilsier at de aller fleste er fornøyd. Det er likevel punkter som må forbedres.

Det har kommet tilbakemeldinger om at informasjonen som ligger i Canvas ikke samsvarer med det som står i praksisreglementet. Dette gjelder særlig praksisseminaret. I informasjonen som legges ut i Canvas får studentene beskjed om at de skal «gi en kort presentasjon av hvor du har vært i praksis og presentere den utvalgte problemstillingen», mens det i praksisreglementet § 5-7 annet ledd står at studenten skal «med utgangspunkt i praksisrapporten og den innleverte disposisjonen, holde en 15 minutters presentasjon av erfaringene sine fra praksisoppholdet (...)». På bakgrunn av dette har det fremstått som uklart for enkelte studenter hva de egentlig skal presentere. Noen har presentert den ene problemstillingen som de fokuserte på, mens andre presenterte alle tre. Begge deler ble godtatt ettersom det er gitt noe tvetydig informasjon. Dette må følges opp i forkant av neste praksisperiodegjennomføring.

Årets kull er det første kullet tilhørende ny studieplan som gjennomfører praksis, og det betyr at emnene studentene har vært gjennom før de reiser ut i praksis er noe forskjellig fra tidligere år. Dette er det også kommet noen tilbakemeldinger på. Enkelte praksissteder sier at det har måtte brukt en god del tid på å gå gjennom strafferett ettersom det var et sentralt rettsområde deres praksisstudenter skulle jobbe med i praksisperioden. Tidligere år har studentene hatt strafferett på høstsemesteret før praksisperioden, men ved ny studieplan er dette flyttet til vårsemesteret. Noen kommenterte at det hadde vært nyttig å på forhånd vite hvilke fagområder/emner studentene har

vært gjennom før praksisperioden. Praksisstedene mottar en stor mengde informasjon i forbindelse med praksisperioden, slik at en god løsning kan være å legge ved lenke til studieplanen og si at praksisstedene kan sjekke der dersom de ønsker å se hvilke fag studentene har hatt på forhånd.

Praksisforberedende undervisning

Tilbakemeldingene til den praksisforberedende undervisningen vil videreformidles til underviserne og avdelingsleder. De vil deretter vurdere hvorvidt endringer må gjennomføres. Hva gjelder utfordringen med tidkrevende opprop, kan det løses ved at studentene registrerer seg på vei inn i forelesningssalen. Studieadministrasjonen kan stå for den delen i 2024. Dette vil spare mye tid, og foreleserne kan fokusere på det faglige.

Reiseregning

Registrering av reiseregning har gått nokså problemfritt dette året. Det virker som informasjonen som legges ut i Canvas angående dette er tilstrekkelig og klar.

Praksisseminaret

Årsaken til at det var to grupper med bare fem studenter, var utelukkende av hensyn til kontaktlærerne på de aktuelle gruppene. Det var ikke enkelt å finne kontaktlærere, og kontaktlærerne for disse to gruppene hadde egentlig ikke kapasitet til å stille, men sa ja ettersom vi manglet folk. Ideelt sett bør studentene være 6-8 stykker på hver seminargruppe – både av hensyn til læringsutbytte og varighet på praksisseminaret. I år var de fleste gruppene 9 og 10 studenter, og basert på tilbakemeldingene er nok kanskje dette litt for mange. Dersom gruppene blir like store til neste år, bør det vurderes om de skal deles i to, slik at kontaktlærerne har to grupper med seminarer. Hvorvidt gruppen skal deles i to bør være opp til kontaktlærer selv, og vurderes i samråd med avdelingsleder.

I forkant av gjennomføringen av årets praksisordning ble det, på bakgrunn av tilbakemeldinger gitt i 2022, vurdert om praksisseminaret skulle gjennomføres digitalt. Det ble imidlertid bestemt at seminarene skulle gjennomføres fysisk på campus. Årsaken til dette er blant annet at det ville bli en utfordring i hvordan fakultetet skulle prioritere hvilke studenter som skulle få delta digitalt, da de fleste studentene gjennomfører praksis andre steder enn i Tromsø. Et av argumentene for å ha digitale seminarer var at de studentene som ikke har hjemsted i Tromsø opplevde det som en unødvendig økonomisk merbelastning å måtte reise tilbake til Tromsø for den ene undervisningsdagen. Studentene får imidlertid dekket reise tur/retur praksissted, altså vil det uansett ikke være en økonomisk merbelastning å reise tilbake til Tromsø. Utgiften som påløper når studentene reiser hjem på juleferie er en utgift de i alle tilfelle ville hatt. De ville dermed ikke kommet dårligere ut av det økonomisk enn om de hadde vært i Tromsø hele semesteret.

Det er også svært få obligatoriske aktiviteter i løpet av studiet, og slikt sett er det ønskelig å beholde fysiske praksisseminarer. Ved overgang til digitale seminarer tilsier tidligere erfaring også at studentene gjennomgående er mindre aktive, og læringsutbyttet kan dermed bli svekket. Deltakelse i praksisseminar er en forutsetning for å få JUR-3005 Obligatorisk utplassering i praksis godkjent, jf. praksisreglementet § 7-1 tredje ledd. Ettersom den *aktive deltakelsen* i diskusjoner ofte svekkes ved digitale seminarer, taler det for at praksisseminarene holdes fysisk.

I etterkant av praksisgjennomføringen høsten 2022 argumenterte studentene med at praksisseminaret var siste undervisning i semesteret. Dette var imidlertid ikke tilfellet i år. Etter praksisen fortsatte semesteret med forelesninger i strafferett. Fakultetet mente at et fysisk praksisseminar dermed var en sterk oppfordring til studentene om å opprettholde studieintensiteten i en periode til, noe som er lettest ved tilstedeværelse på campus.

Konklusjonen ble derfor at det på bakgrunn av faglige hensyn ikke er ønskelig med digitalt praksisseminar. I år var det som nevnt ovenfor kun et fåtall tilbakemeldinger om at det var ønskelig med digitalt praksisseminar, slik at det virker som de fleste er fornøyd med løsningen om fysisk praksisseminar på Campus.

Faglig oppfølging

Ordningen med kontaktlærer fremstår som velfungerende. Det har ikke vært problemer knyttet til dette i år. Det kan med fordel kommuniseres bedre ut til studentene hvor mye kontakt det skal være mellom student og kontaktlærer.

Øvrige kommentarer

I forbindelse med behandling av en søknad om dispensasjon, ble det oppdaget en utydelighet i praksisreglementet. I § 1-2 første ledd fremgår det at «JUR-3005 må være godkjent senest en uke før skoleeksamen på 4. avdeling, jf. studieplanen for masterprogrammet i rettsvitenskap». I studieplanen står det imidlertid at «praksis må være bestått senest én uke før eksamen». Det riktige må være at praksisen må være bestått senest én uke før *eksamen*. Praksisreglementet § 1-2 første ledd må således endres.

For de studentene som fikk godkjent Jusshjelpa som praksissted og som allerede hadde fullført sitt engasjement der, var det noe usikkerhet rundt kravet om dokumentert arbeid. I henhold til praksisreglementet § 5-2 skal praksismappa inneholde «en dokumentasjon av et arbeid studenten har gjort i praksisperioden og fått godkjent av sin praksisveileder». Ettersom studentene ikke lenger arbeidet hos Jusshjelpa ble det vanskelig å skaffe slik dokumentasjon. Praksisreglementet gir heller ingen alternativ løsning for de studentene som allerede har gjennomført selve praksisdelen. Reglementet bør gjennomgås på dette punkt.

Videre følger det av praksisreglementet § 3-1 annet ledd at praksisplasser normalt tildeles i Nord-Norge. Det presiseres videre at «praksisplass annetsteds kan tildeles når praksisplass i Nord-Norge ikke kan skaffes». Etter at årets praksisvalg var gjennomført var det 73 praksisplasser til overs, hvorav 45 av disse i Nord-Norge. For å unngå at dette skjer igjen, bør det i første omgang kun sendes ut invitasjon til praksisplasser i Nord-Norge, med formål om en størst mulig andel av nordnorske praksisplasser. I invitasjonen bør det presiseres at vi ønsker å knytte bånd til Nord-Norge og bidra til arbeidslivet her. Dersom det ikke er mulig å fremskaffe tilstrekkelig antall praksisplasser i Nord-Norge, sendes det deretter invitasjoner til aktuelle praksissteder andre steder i landet.

Oppsummering

I all hovedsak svarer alle deltakergruppene at de er svært fornøyd med praksisordningen, og det gis mange gode og konstruktive tilbakemeldinger. Evalueringssvarene indikerer også i år at siktemålene med praksisordningen i stor grad er oppfylt, både med henblikk på refleksjon, erfaringsdeling og kommunikasjon, engasjement og samarbeid. Og at dette samlet sett gir et godt læringsutbytte. Det fremgår ikke noe i evalueringen som gir grunnlag for å foreta vesentlige endringer av praksisordningen. Det er likevel områder som vil bli justert og forbedret på bakgrunn av evalueringsresultatene slik de er lagt frem i denne saken.

I etterkant av Studieutvalgets behandling vil en oppsummering av evalueringen, og hvordan denne skal følges opp, formidles til kontaktlærerne og studentene. På bakgrunn av kontinuitet og de funn som er gjort i årets evaluering, vurderes det som hensiktsmessig å i utgangpunktet videreføre de

samme spørsmålene i evalueringen som skal gjøres i forbindelse med praksisperioden høsten 2024. I tillegg må det nærmere vurderes om det i det løpende kvalitetsarbeidet fremkommer ytterligere forhold det er formålstjenlig å innta.

Lene Emilie Øye
konstituert seksjonsleder

—

Marte Walthinsen Bjørklund
rådgiver

—

marte.w.bjorklund@uit.no

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Vedlegg

- 1 Resultater - evaluering praksis (studenter)
- 2 Resultater - evaluering praksis (studenter - ikke anonym)
- 3 Resultater - evaluering praksis (kontaktlærere)
- 4 Resultater - evaluering praksis (praksisveiledere)